

YKSIKÖN TOIMINTASUUNNITELMA

Yksikkö itä-länsi pph_ Ajalle: __ _ 2020 _____ Käsitelty työpaikkakokouksessa _10.12.19

Toimintasuunnitelma perustuu paikalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Toimintasuunnitelma linjaa ja dokumentoi yksikön toimintaa.

Samalla se toimi arvioinnin välineenä. Toimintasuunnitelma rakentuu yksikön ryhmien /perhepäivähoitajien laatimista tiimivasuista.

Toimintasuunnitelmaa laadittaessa otetaan huomioon asiakaskyselyn tulokset. Toimintasuunnitelma laaditaan kalenterivuodeksi maaliskuussa.

Suunnitelma hyväksytään työpaikkakokouksessa. Suunnitelman laadinnasta vastaa yksikön esimies.

Maaliskuussa laadittu suunnitelma arvioidaan ja sitä päivitetään työpaikkakokouksessa uuden toimintakauden alkaessa elo - syyskuussa.

	NÄKY YKSIKÖN TOIMINNASSA	Arviointi elokuussa
ARVOPERUSTA <ul style="list-style-type: none">• lapsuuden itseisarvo• ihmisenä kasvaminen• lapsen oikeudet• yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus• perheiden monimuotoisuus• terveellinen ja kestävä elämäntapa• Riihimäen kaupungin arvot	<p>Perhepäivähoitajat toimivat kaupungin arvojen mukaisesti. Ripeys-, rohkeus-, reippaus, ympäristötietous ja robotiikka. Robotiikka alkaa varhaiskasvatuksessa lapsen omista pienistä oivalluksista, keksimisestä ja rakentelusta. Robotiikka Riihimäen kärkihankkeena näkyy toiminnassamme.</p> <p>Jokainen lapsi huomataan yksilönä ja hänen mielenkiinnonkohteet otetaan huomioon toimintaa suunnitellessa. Lasta tuetaan ja autetaan oppimaan, kasvamaan ja kehittymään kehumalla ja iloitsemalla onnistumisista. Perheiden mielipiteet ja toiveet huomioidaan. Hoitopäivään kuuluu ulkoilua ja liikuntaa, terveellistä ja monipuolista ravintoa, mahdollisuus lepo hetkeen sekä mielekästä ja ikätasoista tekemistä.</p>	
LEIKKI <ul style="list-style-type: none">• leikin havainnointi ja dokumentointi, tietoisuus ryhmän lasten leikin kehitysvaiheista ja mielenkiinnonkohteista• lasten leikkialoitteisiin vastaaminen• leikin ohjaaminen ja rikastuttaminen• tilanteiden rikastuttaminen leikinomaisuudella• keskittyneen ja pitkäkestoisien leikin mahdollistaminen• leikin edellytysten turvaaminen	<p>Perhepäivähoitaja on tietoinen lapsen leikin eri kehitysvaiheista ja pystyy tukemaan sekä auttamaan tarvittaessa. Aikuinen on läsnä; ohjaa ja neuvoo tarvittaessa. Lelut/leikkivälineet ovat lasten vapaasti käytettävissä. Havainnointi auttaa perhepäivähoitajaa huomaamaan lasten leikkialoitteita myös pienten ja arkojen lasten kohdalla. Pitkäkestoista leikkiä vaalitaan. Perhepäivähoitaja kannustaa yhteiseen leikkiin ja antaa aikaa leikille. Leikkiympäristöjä on monia esim. sisällä hoitopaikassa,</p>	

	puistoissa, pihalla, metsässä.	
VUOROVAIKUTUS <ul style="list-style-type: none"> •kasvattajan herkkyys, taito reagoida lapsen tarpeisiin ja vuorovaikutus lasten kanssa •vuorovaikutukseen rohkaiseva ilmapiiri •lasten vertaissuhteiden syntymisen tukeminen ja ystävyysuhteiden vaaliminen •aikuisten antama malli 	<p>Perhepäivähoitaja on läsnä niin että hän pystyy vastaamaan lasten aloitteisiin. Perhepäivähoidossa ryhmä on pieni joten vuorovaikutus on turvallista ja läheistä. Lasta kuunnellaan ja hänen kanssaan keskustellaan. Harjoitellaan myös kuuntelemisen taitoja. Vuorovaikutus on myös sanattomia tilanteita syliä, hymyjä ja peukkuja onnistumistilanteissa. Perhepäivähoitaja tapaa muita hoitajia säännöllisesti jotta lapsi saa saman ikäistä seuraa ja pääsee luomaan ystävyysuhteita.</p>	
KULTTUURINEN MONINAISUUS JA KIELITIE TOISUUS <ul style="list-style-type: none"> •suomalainen kulttuuriperintö •ryhmässä esiintyvä monikulttuurisuus •kielitetoinen varhaiskasvatus 	<p>Vuodenkierto ja perinnepäivät otetaan huomioon toiminnan suunnittelussa.</p> <p>Ryhmän monikulttuuriset perheet tuovat luonnostaan oman kulttuurinsa päivittäin mukaan. Perhepäivähoitaja ottaa huomioon tämän toiminnassa.</p> <p>Kielen oppimista tuetaan nimeämällä asioita, keskustelemalla, lukemalla ja selittämällä vaikeampia sanoja. Laululeikkien ja lorujen avulla laajennetaan sanavarastoa.</p>	
LAPSEN OSALLISUUS, YHDENVARTAISUUS JA TASA-ARVO <ul style="list-style-type: none"> • lapsen sensitiivinen kohtaaminen, kokemus kuulluksi ja nähdyksi tulemisesta •lasten mahdollisuus vaikuttaa sekä osallistuminen toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin •lasten ajatusten, toiveiden ja mielenkiinnonkohteiden kartoittaminen, havainnot, dokumentointi 	<p>Perhepäivähoitaja selvittää kuuntelemalla, havainnoimalla ja tarjoamalla vaihtoehtoja sekä kyselemällä lapsen mielenkiinnon kohteista. Kodinomaisen pienen ryhmän mahdollistaa sensitiivisen kohtaamisen ja keskustelun lapsen kanssa arjen toiminnoissa. Lasten varhaiskasvatussuunnitelmat toimivat myös toiminnan suunnittelun perusteena. Toiminta suunnitellaan yhdessä lasten kanssa. Hoitaja huomioi ryhmän ikärakenteen ja erityistarpeet.</p>	
HUOLTAJIEN OSALLISUUS JA KASVATUSYHTEISTYÖ <ul style="list-style-type: none"> •päivähoidon aloituskäytännöt •lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laadinta, 	<p>Perheellä on mahdollisuus ennen hoidon aloitusta käydä hoitajan kanssa aloituskeskustelu ja käydä tutustumassa hoitopaikkaan ja tulevaan hoitoryhmään sovitun mukaisesti.</p>	

<p>kasvatuskeskustelut</p> <ul style="list-style-type: none"> •vanhempainillat ja muut yhteiset tapahtumat •arjen keskustelut, tieto lapsen päivästä •huoltajien mahdollisuus vaikuttaa sekä osallistua toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin •tieto- ja viestintäteknologian hyödyntäminen •perheiden moninaisuuden huomioiminen 	<p>Jokaiselle lapselle laaditaan varhaiskasvatussuunnitelma yhdessä vanhempien kanssa. Vanhempien kanssa keskustellaan päivittäin lapsen päivästä. Vanhemmille järjestetään vanhempainilta kerran vuodessa. Hoitaja voi tarvittaessa kaksi kertaa vuodessa järjestää pienemmän vanhempainillan oman ryhmän vanhemmille tai yhdessä toisen hoitajan kanssa. Hoitajalla mahdollisuus lähettää tilannekuvia lapsen päivästä, käyttää reissuvihkoa tai kuukausikirjettä. Perheille lähetetään asiakastytyväisyyskysely syksyisin, niiden vastauksia hyödynnetään yhteistyön kehittämisessä. Avoin, luotettava kanssakäyminen on kaiken A ja O.</p>	
<p>MUUT YHTEISTYÖTAHOT</p> <ul style="list-style-type: none"> •monialainen yhteistyö •muut yhteistyötahot 	<p>Perhepäivähoitajalla ja perheellä on mahdollisuus tarvittaessa tehdä yhteistyötä eri yhteistyötahojen kanssa esim. varhaiskasvatuksen erityisopettajan, terveydenhoitajan, kaupungin perhepalveluyksikön jne. kanssa. Varhainen puuttuminen on lapsen etu. Vanhemmilta pyydetään yhteistyöhön aina lupa.</p>	
<p>HAVAINNOINTI JA PEDAGOGINEN DOKUMENTOINTI</p> <ul style="list-style-type: none"> • havainnoinnin periaatteet ja menetelmät •pedagogisen dokumentoinnin käytänteet •havainnointi ja dokumentointi toiminnan suunnittelun lähtökohtana 	<p>Perhepäivähoitaja havainnoi ja dokumentoi sekä käyttää havaintojaan toiminnan suunnittelussa. Hoitajalla on käytössään erilaisia työvälineitä kuten arjen havainnointikaavake sekä tiimivasu. Havaintoja myös kirjataan ja niitä hyödynnetään vanhempien kanssa käytävissä keskusteluista. Tiimivasuun kirjataan asioita ja sen pohjalta suunnitellaan toimintaa joka nousee lasten sen hetkisestä kiinnostuksen kohteista.</p>	
<p>OPPIMISYMPÄRISTÖ</p> <ul style="list-style-type: none"> •fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen oppimisympäristö •lasten osallisuus oppimisympäristön suunnittelussa ja rakentamisessa •oppimisympäristön hyödyntäminen toiminnassa ja ympäristön muunneltavuus •oppimisympäristön arviointi ja kehittäminen 	<p>Perhepäivähoidossa oppimisympäristöt ovat moninaisia. Sisällä perhepäivähoitajan koti. Ulkona pihat, lähipuistot, luonto metsä, liikuntakentät. Luodaan yhteiset säännöt ja toimintatavat, jotka tuovat turvaa niin fyysisesti kuin psyykkisesti, näin lapsi uskaltaa näyttää todelliset tunteensa. Hoitaja antaa tilaa ja rauhaa oppimiselle, oppimisympäristö on hyväksyvä ja kannustava. Monipuoliset oppimisympäristöt mahdollistavat lasta tutkimaan maailmaa. Erilaiset aistikokemukset kannustavat</p>	

	<p>monipuoliseen tekemiseen. Hoitaja luo sukupuolineutraalin ympäristön. Hoitaja tarjoaa monipuolisia toimintavälineitä ja leluja.</p> <p>Myös psyykkinen ilmapiiri kuuluu oppimisympäristöön.</p> <p>.</p>	
<p>HYVINVOINTI, TURVALLISUUS JA KESTÄVÄ ELÄMÄNTAPA</p> <ul style="list-style-type: none"> • terveet, turvalliset ja liikunnalliset elämäntavat • rauhoittuminen ja lepo • monipuolinen, terveellinen ja riittävä ravinto • fyysinen, psyykkinen ja sosiaalinen turvallisuus 	<p>Selkeä ja suunniteltu mutta joustava päivärytmi edistää lapsen hyvinvointia. Kiireettömyys. Hoitaja tarjoaa monimuotoisen ulkoiluympäristön. Jokainen lapsi on oikeutettu päivälepoon. Hoitaja valmistaa terveellistä, ravintosuositusten mukaista ruokaa huomioiden allergiat tai muut yksilölliset tarpeet. Lapsella on mahdollisuus osallistua itse ruuan valmistamiseen ja esillepanoon. Lapsen toivomuksia kuunnellaan. Hoidossa on nollatoleranssi kiusaamisen suhteen - asiaan puututaan heti. Hoitaja huolehtii leikkivälineistä ja päivähoitotilojen turvallisuudesta.</p>	

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN JA OPPIMISEN ALUEET	TOTEUTUMINEN YKSIKÖSSÄ: Laaja-alaisen osaamisen ja oppimisen alueiden huomiointi. Toimintakauden mahdolliset painotukset	Arviointi elokuussa
<p>LAAJA-ALAISEN OSAAMISEN EDISTÄMINEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • ajattelu ja oppiminen • kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu • itsestä huolehtiminen ja arjen taidot • monilukutaito, tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen • osallistuminen ja vaikuttaminen 	<p>Jokainen lapsi kasvaa, oppii ja kehittyy omaan tahtiinsa. Hoitaja auttaa ja tukee yksilöllisesti ja ikätasoisesti kannustaen ja rohkaisten. Lapselle annetaan aikaa ihmetellä. Hoitaja tarjoaa monipuolisia kokemuksia. Hoitaja kuuntelee lapsen toiveita ja suunnittelee toimintaa sen mukaan. Kannustetaan lasta oivaltamaan ja keksimään ratkaisuja, joka on pohja robotiikalle.</p> <p>Mediakasvatus on myös tärkeä osa lapsen arkea.</p>	
<p>KIELTEN RIKAS MAAILMA</p> <ul style="list-style-type: none"> • kielelliset valmiudet ja taidot • kielellinen identiteetti 	<p>Perhepäivähoitaja keskustelee lapsen kanssa. Sanoittaa asioita. Luetaan loruja ja satuja. Hoitaja huomioi myös lapsen</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • vuorovaikutustaidot 	<p>non- verbaalisen viestinnän. Eläytyminen, huumorinkäyttö sekä hyvien tapojen opettelu vahvistavat kielen kehittymistä. Hoitaja kannustaa ja rohkaisee lasta vuorovaikutukseen. Hoitajalla on aikaa ja huomioida lasten eri temperamentit.</p>	
<p>ILMAISUN MONET MUODOT</p> <ul style="list-style-type: none"> • musiikillinen, kuvallinen, sanallinen ja kehollinen ilmaisu 	<p>Tutustutaan eri taiteenlajeihin esim. museot, esitykset ja konsertit, kulttuuriin sidotut tapahtumat. Kädentaitoja harjoitellaan eri välinen ja tekniikoin. Hoitaja tarjoaa lapselle mahdollisuuden ilmaista itseään eri tavoin.</p> <p>Itsensä ilmaiseminen voi olla reippaan ja äänekkään touhuamisen jälkeen myös äänetöntä pohdintaa ja mielikuvituksen rikastamista sen kautta.</p> <p>Jokainen lapsi ilmaisee itseään jollain tavoin. Erilaisista kokemuksista keskustellaan. Tullaan tutuksi erilaisten tunteiden kanssa.</p> <p>Kannustetaan lasta ilmaisemaan itseään sekä yksin että ryhmässä.</p>	
<p>MINÄ JA MEIDÄN YHTEISÖMME</p> <ul style="list-style-type: none"> • eettinen ajattelu • katsomus • lähiyhteisön menneisyys, nykyisyys ja tulevaisuus • mediakasvatus 	<p>Hoitajalla on aikaa pysähtyä lasta askarruttavien kysymysten ääreen ja yhdessä lapsen kanssa pohtia ja etsiä vastauksia. Toiminnassa huomioidaan juhlapyhät ja erilaiset paikalliset tapahtumat. Perhepäivähoidossa on mahdollisuus vierailla museoissa. Perinneleikit. Tutustutaan lähiympäristöön.</p>	
<p>TUTKIN JA TOIMIN YMPÄRISTÖSSÄNI</p> <ul style="list-style-type: none"> • matemaattinen ajattelu • ympäristökasvatus • teknologiakasvatus 	<p>Hoitaja kannustaa lasta oivaltamaan ja pohtimaan ratkaisuja. Perhepäivähoidossa luokittelu, vertailu, lajittelu ikätaso huomioiden ovat osa päivittäistä toimintaa.</p> <p>Hoitaja ymmärtää kierrätyksen merkityksen ja toimiin lasten kanssa sen mukaisesti.</p> <p>Hoitaja tutustuu lasten kanssa lähiympäristöön ja luontoon ja antaa lapselle mahdollisuuden tutustua eri eläin- ja kasvilajeihin. Hoitaja opettaa kunnioittamaan luontoa.</p>	

<p>KASVAN, LIIKUN JA KEHITYN</p> <ul style="list-style-type: none"> • liikkuminen • ruokakasvatus • terveys • turvallisuus 	<p>Päivittäiset ulkoilut ja arkiliikunta lähialueilla mahdollistavat lapsen luontaisen liikkumisen. Arkiliikunnan lisäksi hoitaja tarjoaa mahdollisuuden ohjattuun liikuntaan ulkona tai sisällä, Hoitaja on tietoinen lasten liikuntasuosituksista ja suunnittelee toimintansa sen mukaan.</p> <p>Perhepäivähoidossa ruokailuhetket ovat kiireettömiä. Hoitaja valmistaa itse ruuan terveellisistä raaka-aineista. Lapsi pystyy osallistumaan ruoan valmistukseen ja sen tarjoiluun. Hoitaja kannustaa lasta tutustumaan uusiin makuihin maistamalla, haistamalla ja tunnustelemalla. Omalla esimerkillä.</p> <p>Hoitajan oma asenne edistää terveyskasvatusta.</p> <p>Hoitaja noudattaa työnantajien turvallisuusohjeita.</p>	
---	---	--

<p>KEHITYKSEN JA OPPIMISEN TUKI</p>	<p>Yksikön yleisen tuen ja varhaisen tuen toteuttamisen ja kehittämisen käytänteet</p>	<p>Arviointi elokuussa</p>
<ul style="list-style-type: none"> • selkeä päiväjärjestys ja päivittäisten toimintojen rytmittäminen • lasten tarpeiden mukainen oppimisympäristö • kuvien ja tukiviittomien käyttö arjen ja toiminnan tukena • toiminnan eriyttäminen ja porrastaminen • aikuisten ja lasten välinen laadukas vuorovaikutus • pienryhmätoiminta <ul style="list-style-type: none"> - ryhmien joustava muuntelu lasten tarpeiden mukaan • lasten sosiaalisten ja tunnetaitojen tukeminen 	<p>Kun perhepäivähoitajalla herää huoli lapsen kehityksestä, oppimisesta tai hyvinvoinnista, he ottavat sen puheeksi vanhempien kanssa. Apuna voidaan käyttää varhaiskasvatuksen erityisopettajaa.</p> <p>Varhaiskasvatuksessa tarjottava tuki rakentuu lapsen vahuuksille ja kiinnostuksen kohteille. Lapsen kannalta on tärkeää että tuki muodostaa johdonmukaisen jatkumon varhaiskasvatuksesta esiopetukseen.</p> <p>Jokaiselle lapselle laaditaan varhaiskasvatussuunnitelma, johon tarvittava tuki on kirjattu. Voidaan käyttää apuna kuvia.</p> <p>Vanhempien kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä. Hoitaja luo kannustavan oppimisympäristön, missä iloitaan onnistumisista. Pienessä ryhmässä lapsi tulee kuulluksi. Hoitaja huolehtii, että lapsi koee itsensä hyväksytyksi omana itsenään sekä ryhmän jäsenenä. Myönteisen minäkuvan kehitystä tuetaan.</p>	

ARJEN TILANTEET JA TOIMINTA Tavoitteena hyvinvoiva lapsi	Yksikön käytänteet	Arviointi elokuussa
PÄIVÄHOITON TULO JA LÄHTÖ <ul style="list-style-type: none"> • lapsen ja perheen vastaanotto tulotilanteessa, hyvästely lähtötilanteessa • Huomiointi aikuisten työnjaossa • tiedonkulku lapsen päivästä vanhemmille 	<p>Perhepäivähoitaja luo yhdessä vanhempien kanssa lapselle turvaa tuovat rutiinit hoitoon tullessa ja kotiin lähtiessä.</p> <p>Hoitaja kertoo vanhemmille päivän tapahtumista.</p> <p>Tarvittaessa hoitaja voi laittaa kuulumisia myös päivän aikana.</p> <p>Dokumentoidaan näkyvästi päivän tapahtumia.</p>	
PERUSHOITOTILANTEET <ul style="list-style-type: none"> • Ruokailu • Päivälepo • Pukeminen ja riisuminen • Siisteyskasvatus • Ulkoilu 	<p>Perhepäivähoidossa päivärytmi on selkeä mutta joustava. Ruokailuhetket ovat rauhallisia. Lapselle annetaan mahdollisuus osallistua ruuan valmistukseen ja esille laittoon. Hoitaja rohkaisee tutustumaan uusiin makuihin. Jokaisella lapsella on oikeus päivälepoon. Hoitaja opastaa ja neuvoo hygienian huolehtimisesta, wc- käynnit ja käsienspesut. Perhepäivähoidossa ulkoillaan mahdollisuuksien mukaan kaksi kertaa päivässä.</p>	